

DOO-001-034202

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

May / June - 2015

**Geography : Paper - 7
(Oceanography)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 034202

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સુચના: (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરવી

1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 1000 શબ્દોમાં આપો. **14**

(1) સમુદ્રશાસ્ત્ર એટલે શું ? તેનું કાર્યક્ષેત્ર અને તેના વિવિધ શાખાઓ સાથેના સંબંધ સમજાવો.

(2) સમુદ્ર નિકેપો અને તેના પ્રકારો વિષે વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

(3) સાગરતળના ભુપૃષ્ઠનો આકૃતિ સાથે વિસ્તૃત અહેવાલ આપો.

2 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 500 શબ્દોમાં આપો. **10**

(1) સાગરકિનારાના મુખ્ય પ્રકારોનું વિગતે વર્ણન કરો.

(2) પરવાળાની શ્રેણીના વિકાસ માટેના ભૌગોલિક સંજોગો અને તેના પ્રકારો જણાવો.

2 (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ લગભગ 500 શબ્દોમાં આપો. **10**

(1) 'મહાસાગરો અને માનવ' પર એક ભૌગોલિક નિબંધ લખો.

(2) મહાસાગરોનાં પ્રવાહો કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ?

- 3 (અ) નીચે આપેલી ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બેના જવાબ લગભગ 50 શબ્દોમાં આપો. 10
- (1) મહાસાગર અને પ્રદૂષણ
 - (2) સમુદ્રોમાં ક્ષારતાનાં વૈવિધ્યનાં કારણો
 - (3) મહાસાગરોનું તાપમાન
 - (4) હિંદ મહાસાગરો
- 3 (બ) નીચે આપેલી ટૂંકનોંધમાંથી ગમે તે બેના જવાબ લગભગ 50 શબ્દોમાં આપો. 10
- (1) ભરતી-ઓટ
 - (2) સુનામિ મોજાં અને તેમની અસરો.
 - (3) સમુદ્રશાસ્ત્ર અભ્યાસના અભિગમો
 - (4) સમુદ્રતલ આલેખ
- 4 નીચે આપેલા શબ્દોને એક કે બે લીટીમાં વ્યાખ્યાયિત કરો. 06
- (1) સારગાસો શું છે ?
 - (2) દુનિયાનો સૌથી મોટો બંધિયાર સમુદ્ર કયો છે ?
 - (3) સમુદ્રજળનું તાપમાન કયા સાધનના મદદથી માપવામાં આવે છે ?
 - (4) મહાસાગરના તળનો કેટલા ટકા ભાગ ખંડીય છાજલી ધરાવે છે ?
 - (5) 'ગ્રેટ બેરિયર રીફ' શું છે ?
 - (6) 'ગ્રેટ સોલ્ટ સરોવર' કયા દેશમાં આવેલું છે ?
- 5 નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી ગમે તે દશના જવાબ આપો. 10
- (1) મહાસાગરમાં આવેલ ઊંડામાં ઊંડી ખાઈ કઈ છે ?

(A) જાપાન	(B) જાવા
(C) મરિઆનસ	(D) આંદામાન
 - (2) નીચે આપેલા માંથી કયો ગરમ પ્રવાહ છે ?

(A) પેરુ	(B) લેબ્રેડોર
(C) પશ્ચિમ ઓસ્ટ્રેલિયા	(D) અખાતી

- (3) સમુદ્રજળનાં તાપમાન પર મુખ્યત્વે અસર કરે છે ?
- (A) પવન (B) તરંગલંબાઈ
(C) સુર્ય (D) તરંગસમય
- (4) વાન સરોવર કયા દેશમાં આવેલું છે ?
- (A) ભારત (B) જાપાન
(C) તુર્કી (D) ચીન
- (5) સુનામી એક પ્રકાર છે ?
- (A) મોજા (B) પરવાળા
(C) પ્રવાહ (D) ભરતી-ઓટ
- (6) કયો મહાસાગર ભારતની દક્ષિણમાં આવેલો છે ?
- (A) પેસિફિક (B) હિંદ
(C) આર્કટિક (D) એટલાંટિક
- (7) સમુદ્ર નિક્ષેપ કાળા કાદવમાં કોનો વાસ હોય છે ?
- (A) ઊંઝ (B) ઝેરી બેક્ટેરિયા
(C) પરવાળા (D) કોઈ પણ નહીં
- (8) દુનિયાનો સૌથી મોટો મહાસાગર કયો છે ?
- (A) પેસિફિક (B) આર્કટિક
(C) એટલાંટિક (D) હિંદ
- (9) સમુદ્ર જળનું સરેરાશ વાર્ષિક તાપમાન _____ છે.
- (A) 50° સે. (B) 20° સે.
(C) 28° સે. (D) 18° સે.

- (10) મહાસાગરની સરેરાશ ઊંડાઈ કેટલા મીટર છે ?
- (A) 2000 (B) 800
(C) 3800 (D) 2500
- (11) સામાન્ય રીતે આપણે સમુદ્રની ઊંડાઈની માપણી કરીએ છીએ.
- (A) ફૂટ (B) ફેધમ
(C) મીટર (D) નોટિકલ માઈલ
- (12) નીચે આપેલામાંથી કયા પરિબલની સમુદ્રજળની ક્ષારતા પર અસર થાય છે ?
- (A) સૂર્ય (B) વરસાદ
(C) હિમશિલા (D) ઉપરના બધાં

ENGLISH VERSION

- 1 Answer any one following question in about 100 words. **14**
- (1) What is Oceanography ? Explain its scope and its relation with various subject branches.
- (2) Write explainer essay on ocean deposits and their types.
- (3) Give a detailed account of submarine topography with diagram.
- 2 (a) Answer any one of the following questions in about 500 words. **10**
- (1) Describe in detail the main types of coastlines.
- (2) Which are the favourable geographical circumstances for development of coral reefs ? Give information about its types.
- (b) Answer any one of the following questions in about 500 words : **10**
- (1) Write an essay on 'Oceans and Human'.
- (2) How ocean currents originate.

- 3 (a) Answer any two of the following short notes in about 10
50 words.
- (1) Oceans water and pollution.
 - (2) Causes of variation of salinity on sea waters.
 - (3) Oceans temperature
 - (4) Indian ocean
- (b) Answer any two of the following short notes in about 10
50 words.
- (1) Tide
 - (2) Tsunami waves and their effects
 - (3) Approaches Oceanography studies
 - (4) Hypsometric curve
- 4 Attempt the following words in one or two lines. 6
- (1) What is Sargasso ?
 - (2) Which is the largest land locked sea in the world ?
 - (3) Which instrument is used to measure temperature of the sea water ?
 - (4) What % of the ocean floor is covered by the continental shelf?
 - (5) What is Great Barrier Reef ?
 - (6) In which country 'Great salt lake' situated ?
- 5 Attempt any ten of the following MCQs given below :
- (1) Which is deepest trench in the Ocean ?
(A) Japan (B) Java
(C) Marianas (D) Andaman
 - (2) Which of the following is a warm current ?
(A) Peru (B) Labrador
(C) West Australian (D) Gulf
 - (3) Which is major source of temperature of the Oceanic water ?
(A) Wind (B) Wave length
(C) Sun (D) Wave Time

- (4) In which country 'Van Lack' situated ?
(A) India (B) Japan
(C) Turkey (D) China
- (5) Tsunami is form of
(A) Wave (B) Coral
(C) Current (D) Tide
- (6) Which is the Ocean is at southern tip of India ?
(A) Pacific (B) Indian
(C) Arctic (D) Atlantic
- (7) What is the residues in the sea deposits 'black mud' ?
(A) Ooze
(B) Poisonous bacteria
(C) Corals
(D) None of these
- (8) What is the biggest ocean of the world ?
(A) Pacific (B) Arctic
(C) Atlantic (D) Indian
- (9) The mean annual temperature of the surface water is _____.
(A) 50°C (B) 20°C
(C) 28°C (D) 18°C
- (10) What is the average depth of the Ocean ?
(A) 2000 mi (B) 800 mi
(C) 3800 mi (D) 2500 mi

(11) We generally measure the depth of the sea in

(A) Feet

(B) Fathom

(C) Meter

(D) Nautical Mile

(12) Of the factors given below which one does affect the salinity of the sea ?

(A) Sun

(B) Rain

(C) Icebergs

(D) All of these
